بسم الله الرحمن الرحيم

ހިލާލްގެ ހައިކޯޓް
ހިލާލް ބަންދަށް

ފަނާކުރުމުގެ ބުރަދަންނާ

- ކޭސް ނަންބަރ: 2023/HC-B12/19
- ދައުވާ ކުރި ފަރާތާ ގުޅޭ ތަފާސް: ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށްދޭ
- ދައުވާ ކުރި ފަރާތުގެ ނަން: ބަހާ ދާނާ / ހިލާލް ބަންދު، ކ.ބަހާ
ގުދަންދަރ ޔާދާ / ކުށްވެރިކަން، ކ.ބަހާ
ބިލާލްދީ ކާފާ / ދަނޑި، ކ.ބާ

- ދައުވާގެ ކުށް: ފަނާކުރުމުގެ ކުށް ހިންގުމާ ގުޅިގެންވާ ބަދަލުގައި ބަދަލު ދިނުމުގެ ބިލާދާ

ދައުވާ ކުރި ގޮތް ބަޔާންކުރުމުގެ ދަށުން

ބަދަލު ގުދަންދަރ ސާބިތު
ބަދަލު ގުދަންދަރ ބަލަހައްޓާ
ބަދަލު ދިނުމުގެ ބަންދު

- ހިލާލްދީ ތާރީޚު: 29 ރަބީޢުއްޚިר 1444 / 20 ނޮވެމްބަރ 2023

- **ތަފާސްކުރި ތާރީޚާއި ގަޑި:** 11 ރަބީޢުއްޚިר 1444
02 ފެব්‍රުވަރީ 2023

- **ތިލަދުންމަތީ ހުކުރު ކޯޓުގެ ކޭސް:**
- **ނަންބަރު:** S4C/SHN(63/S4C/2021)/2023/2
- **ތިލަދުންމަތީ ކަނޑު: ކައުންސިލްގެ ކޮންމެ ގޮތެއް ކަނޑައެޅުން**
- **ކެނޑުން:** ސަބަބުތަކެއް ހާސިލް ކުރަންދާ ކުރަނޭގެ ކަމަށް ތިލަދުންމަތީ ތިލުގެ ތިލުދާ
- **ކުރަންވީ ގޮތް:** 15 ދެसެম්බර් 2023 • **ތިލުދާ ގޮތް:** 06 ފެব්‍රުވަރީ 2023

ތިލަދުންމަތީ ކައުންސިލް ވަކީލު
ކުށްވެރިކަމާ ގުޅޭ ދާއިރާ

ވާހަކަ ދައްކާ:
ހުށަހެޅި ކައުންސިލްގެ ތަރުޖަމާ
ހުށަހެޅި ކައުންސިލްގެ ތާއީދު

ތިލަދުންމަތީ ކައުންސިލް ކައުންސިލަރ
ތާއީދު ކުރާ / ތާއީދު ކުރާ ކައުންސިލަރ
ދެކެމުން ގެންދާ / ދެކެމުން ގެންދާ ކައުންސިލަރ
ތިލުދާ ކުރާ: ކައުންސިލަރ
ތިލުދާ ކުރާ: ތާއީދު ކުރާ / ގެއްލުވާ ކައުންސިލަރ

ކުރިމަ – ތަފާސްކުރި ތާރީޚާ ގުޅޭގޮތުން –ވ.ކ.ކ ކައުންސިލް –ވ.ކ.ކ ކައުންސިލް (ތިލަދުންމަތީ ވ.ކ.ކ)ގެ 129 ވަނަ ގަޑިގ

ފާސްކޮށްދިނުމަށް ދަޢުވާކުރި ކަންތައް

ދަށްކޮށްފައިވާ ތަފުޞީލު:

1. ފިޔަ، ތަމްލީކުގެ ފޯރާ ދިވެހިންނަށް ކާނާ ސަރުކާރު S4C/SHN(63/S4C/2021)/2023/2 "ކައިރިވަޅުގެ ކާނާ ފަހަރަކު ފަސްދޮށުގައި ކާނާ" ދިނުމުގެ ތަކެއްޗާ ގުޅިގެން ކުންފުނި ކުންފުނި ދެމެދު ހަދާ ގަވާއިދުގެ ދަށުން ފޯރާ ކުންފުނި ކުންފުނި ދެމެދު ހަދާ ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދައުލަތުގެ ފައިސާ ދައްކ

ތިއްބެވުމާއި ގުޅޭ ކަންކަމުގައި ވަކާލަތު ދިނުމަށް ފާސްކުރެވިފައިވާ ގާނޫނުތަކާ ހަމައެކަނި ހިލާފު ނުވާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ކަންކަމުގައި ވަކާލަތު ދިނުމަށް ތަކެއްޗަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް ހުށަހަޅާ ބިލެއް ކަމަށާއި، ބިލު ހުށަހަޅާ ގޮތުގެ ސަބަބުން ބިލު ހުށަހަޅާ ގޮތަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގާނޫނު ކަނޑައަޅާ ގޮތަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް

ތިންވަނަ ކަންކަން:

6. ތިލަދުންމަތީ ކޯޓުގެ ފެނުވެސްފައި ހުންނަ S4C/SHN(63/S4C/2021)/2023/2 "ސަބަބުތަކުގެ ހާސިލް ކުރެއްވުމަށް ކުރިއަށް ގެންދާ ތަހުގީގު" ތިލަދުންމަތީ ކޯޓުގެ ފެނުވެ ހުންނަ ތާރީޚު 02 (ދޭއް) ދުވަހު ކުރެއްވި ތިލަދުންމަތީ ކޯޓުގެ ތަފާތު ކުރެއްވުމުގެ ނަތީޖާ ކަށަވަރުކުރުމަށް ތިލަދުންމަތީ ކޯޓުގެ ސަބަބުތަކުގެ ހާސިލް ކުރެއްވުމުގެ ކުރިއަށް ގެންދާ ހަދާ ގޮތް ބަލާ ކަންކަން؛

6.1. **ފާސްކުރެވުނު ކަންކަމުގެ:** ތިލަދުންމަތީ ކޯޓުގެ ތަފާތު ކުރެއްވުމުގެ ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންތައް ކަށަވަރުކުރުމަށް ތިލަދުންމަތީ ކޯޓުގެ ސްޓާފް ތަކުގެ ކަންތައް ބަލާ ގޮތުގެ 2022/SC-A/75 (ތިލަދުންމަތީ ކޯޓުގެ ދެބައިވަނަ ވ. ފާއިލާ ތަކުގެ ތަފާތު ކުރެއްވުމުގެ ކުރިއަށް) ގައިގެ ގޮތުގައި، 2021/SC-A/30 (ތަކުރާރުﷲ ގާޒީ ތަކުގެ ތިލަދުންމަތީ ކޯޓުގެ ވ. ފާއިލާ ތަކުގެ ތަފާތު ކުރެއްވުމުގެ ކުރިއަށް) ގައިގެ ސަބަބުތަކުގެ ދަށުން ތިލަދުންމަތީ ކޯޓުގެ ތަފާތު ކުރެއްވުމުގެ ކުރިއަށް ގެންދާ ތަހުގީގު ކުރެއްވުމަށް ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންތައް ކަށަވަރުކުރ

ބަލައިގެންކަމަށް ވާ ކަނޑައެޅުމުގެ 40 ވަނަ ދުވަހުގެ ތެރެއިން ކުރިއަށް ގެންދާ ކާރިސާ ބަލައިގެންކަމަށް ވާ ކަނޑައެޅުމާ ގުޅުންހުރި ކަންކަމާ ދެކޮޅަށް

ތިލައިގެންދާ ގޮތުގެ ތަފުސީލު:

9. ތާއީދުކުރާ ލިޔުންތަކުގެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު S4C/SHN(63/S4C/2021)/2023/02 "ސަބަބުތަކުގެ ކަންތައް ފާހަގަ ކުރަންޖެހޭ ގޮތް" ގެ ދަށުން ކުށްވެރިކަމުގެ ހުއްދަ ދިނުމުގެ ކަންކަމުގައި ކަންތައް ބަލައިގަތުމަށް ތިބާ ކަނޑައަޅާ ގޮތުގެ ތަފުސީލު ކޯޓުގެ ރެކޯޑުގައި ހުރިކަމަށް ވާހަކަ ދައްކާ ގޮތުގެ ތަފުސީލު ތާއީދުކުރާ ލިޔުންތަކުގައި ހުރިކަމަށް ބުނެ ދައްކާ ގޮތުގެ ތަފުސީލު ތިބާ ކަނޑައަޅާ ގޮތުގެ ތަފުސީލު ކޯޓުގެ ރެކޯޑ

ދެވަތަ ވަކިވެގެންދާކަށް ގެންދިއުމުގައި ހަމަޖެހުމެއް ނެތުމުން ކަންކަމުގައި ކަށަވަރުވެ ދެމެހެއްޓުމަކީ ކަށަވަރުވެ ދެމެހެއްޓުމަށް ހުރިހާ ކަންކަމުގައި ކަށަވަރުވެ ދެމެހެއްޓުމަށް ވ ގައިދާދާ ދެމެހެއްޓުމަށް ވ ގައިދާ ދެމެހެއްޓުމަށް ވ ގައިދާ ދެމެހެއްޓުމަށް ވ ގައި

ކަނޑައެޅުނު ތާރީޚުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާ ސާބިތުކުރަން ބޭނުންވާ ލިޔުންތައް ހުށަހަޅާ ނުވާ ކަމަށް ބުނެ[13] ގަސްދުގައި 65 ވަނަ ފަރާތުގެ ބަދަލުގައި ކަނޑައެޅުނު ތާރީޚުގައި ހުށަހަޅާ ލިޔުންތައް ގެންނަން ބޭނުންވާ ކަމަށް ބުނެ ތާއީދުކުރަމުންދާ ކަމަށް ބުނެ ދަންނަވައިފި.

12. ފެނުނީ، ތިލަދުންމަތީ criminal procedure act 1996 ގެ ދަށުން 2022 ވަނަ އަހަރު Attorny General's Guidelines on Disclosure Material which ގެ 25 ފެব්‌රުވަރީ 2022 ގައި ކުރިއަށް ގެންދާ ގޮތާ ބެހޭ 26 ވަނަ ދަށުގައި ކަނޑައަޅާ ފާސްކުރާ ގޮތަށް، ތިލަދުންމަތީ criminal procedure and Investigations Act 1996 ގެ 3(A) ގެ ދަށުން is likely to meet the test for disclosure ގެ (g) ވަނަ ބައިގައި 86 ވަނަ ދަށުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "the following material, which is produced and obtained in the majority of investigations is likely to include information which meets the test for disclosure: … (g) any material casting doubt on the reliability of a witness ed relevant previous convictions and relevant cautions of any prosecution witness and any co-accused." ގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުނު ތާރީޚުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާ ލިޔުންތައް ހުށަހަޅާ ނުވާ ކަމަށް ބުނެ ތާއީދުކުރަމުންދާ ކަމަށް ބުނެ ދަންނަވައިފި.

ތިލަދުންމަތީ ކޯޓުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅި ގޮތް:

13. ތިލަދުންމަތީ ކޯޓުގެ S4C/SHN(63/S4C/2021)/2023/02 ނަމްބަރު "ހަނދާންކުރުމުގެ ކަންތައް ހަނދާންކުރާ ގޮތަށް ކަންކަމެއް ކުރުން" ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ލިޔުންތައް ހުށަހަޅާ ގޮތާ ބެހޭ ކަންކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން ކަންކަމެއް ކުރުމަށް ބާރު ލިބިދެވޭ ގޮތަށް ކަނޑައެޅި ގޮތަށް ކަނޑައެޅުނު ތާރީޚުގެ ކުރިން ލިޔުންތައް ހުށަހަޅާ ނުވާ ކަމަށް ބުނެ ތާއީދުކުރަމުންދާ ކަމަށް ބުނެ ދަންނަވައިފި. ތިލަދުންމަތީ ކޯޓުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅި ގޮތަށް، ތިލަދުންމަތީ ކޯޓުގެ ކަނޑައެޅުނު ތާރީޚުގެ ކުރިން ލިޔުންތައް ހުށަހަޅާ ނުވާ ކަމަށް ބުނެ ދަންނަވައިފި.

[13] ގަސްދުގެ ނަމްބަރު 2020/SC-A/44

ތަޙުގީގުގެ ދަށުގައި ކުށުގެ ވާހަކަ ދެކެވުނު ފަރާތާ ގުޅިގެން ކުށުގެ ވާހަކަ ދެކެވުނު ފަރާތަށް ދެއްކުމަށް ކުށުގެ ދަށުވާ ފަރާތުގެ ދަށުވުމުގެ ގޮތުގައި

ވ. ފުރަތަމަ ހާދިސާ ގެނައުމުގެ ދުވަސް[17] ގަޑިއިރުގައި ދަތުރުކުރާ ދަތުރުތަކުގެ ފުރިހަމަ ތަފާސް ތަކެއް ހުށަހަޅާ ކުންފުނީގެ ކުންފުނީގެ 15 ވަނަ ފަރާތުގެ ބަދަލުގައި ފުރިހަމަ ތަފާސް ތަކެއް ހުށަހަޅާ ވ. ތ.[18] ގަޑިއިރުގެ 15 ވަނަ ފަރާތުގެ ބަދަލުގައި ދަތުރުކުރާ ދަތުރުތަކުގެ ފުރިހަމަ ތަފާސް ތަކެއް ހުށަހަޅާ ވ. ތ.[19] ގަޑިއިރުގެ 15 ވަނަ ފަރާތުގެ ބަދަލުގައި 4 (ހަތަރު) ދަތުރުގެ ތަފާސް ތަކެއް ހުށަހަޅާ ދަތުރުކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ތަފާސް ތަކެއް ހުށަހަޅާފައި ނުވާ ކަމަށް ފާހަގަ ކުރެވުނު ކަމަށް.

16. ފިލާވަޅުގައި ބުނެފައި ވާ ގޮތުގެ ދަށުން ކުންފުނީގެ ކާރ ބަދަލުކުރާ ފަރާތް (ކާރ ބަދަލުކުރާ ފަރާތް)[20] ގަޑިއިރުގެ 14 ވަނަ ފަރާތުގެ ބަދަލުގައި ދަތުރުކުރާ ދަތުރުތަކުގެ ފުރިހަމަ ތަފާސް ތަކެއް ހުށަހަޅާ ދަތުރުތަކުގެ ތަފާސް ތަކުގައި ދެކެވުނު ގޮތުގައި ކާރ ބަދަލުކުރާ ފަރާތުގެ ދަތުރުތަކުގެ ތަފާސް ތަކުގައި ދެކެވުނު ގޮތުގައި ކާރ ބަދަލުކުރާ ފަރާތުގެ ދަތުރުތަކުގެ ތަފާސް ތަކުގައި ދެކެވުނު ގޮތުގައި 16 ވަނަ ފަރާތުގެ ދަތުރުތަކުގެ ތަފާސް ތަކުގައި ދެކެވުނު ގޮތުގައި ކާރ ބަދަލުކުރާ ފަރާތް

ކަންތައްތަކާ ގުޅުންހުރި ބަޔަކު ކަނޑައެޅުމަށް. ދީ ތިބާއާ ތިމާއަށް ލިބިދާނެ ކަންކަމާ ގުޅުންހުރި ބަޔަކު ކަނޑައެޅުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ގާނޫނީ ބާރުގެ ދަށުން

(3)ގ ތިއްބެވި ގޯތި ދޫކުރުމަށް ދެކުނު ތިއްބެވި ގޯތި ލިބިގެންވާ ގޯތި ދޫކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ގޯތީގެ ދަށުން."

ތަނަށް ގ (ދ) ގ (ވ) ގ (ދ) ގ ބަދަލުގައި ތަކަންކަމާ ގުޅޭ ގޯތި ދޫކުރުމުގެ ގ ގ ގ

ތ ހުށަހަށް ގެނައި ފައިދާ ލިބިގެންދާ ފަރާތަކުން ލިބިގެންދާ ކަމަށް ބަލައިގަތުމަށް ހުށަހަޅާ ތަކެއް ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ހުށަހަޅައިދިނުން ކަމަށާ ދެކޮޅަށ

ލަންފަށ:

ފާސްކުރި، ބާއްތަކުތަކާ ގުޅުންހުރި ހުށަހަޅާ ފަރާތްތަކުން، ތާއީދުކުރާ ލިޔުންތަކުގައި ކަނޑައަޅާ S4C/SHN(63/S4C/2021)/2023/2 ނަންބަރުގެ "ގައިމީ ބަންދުގެ ކޯލިޝަން ފަރާތްތަކުގެ ދެމެދުގައި ހިންގާ ކުޅިވަރު" ފުރުސަތުގެ ކުރިން ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ގުޅޭ ކަންކަމުގައި ހާމަ ކުރަންޖެހޭ ކަންކަމާ ދެކޮޅަށް ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ގުޅޭ ކަންކަމުގައި ކޯޓުގެ ބާރު ބޭނުންކުރުމަށް ދެވޭ ދަށްކޮށް ބަލ